

Ordforklaring

Haderslev Stifts Migrantsamarbejde

Asyl:

Beskyttelse som en stat kan give en person der er udsat for fare eller forfølgelse i sit hjemland typisk begrundet i racemæssigt, religiøst eller politisk tilhørsforhold

Asylansøger:

En asylansøger er en udlænding, som har forladt sit hjemland og søger om ret til at opholde sig i et andet land som flygtning og blive beskyttet af dette land. Hvis ansøgningen afvises, skal vedkommende forlade det land, han eller hun har søgt asyl i. Asylansøger er man indtil man er blevet afvist eller godkendt som flygtning.

Asylansøgningsskema og interview:

Asylansøgeren skal udfylde et asylansøgningsskema på sit modersmål eller et andet sprog, som han/hun behersker. Hvis asylansøgeren er analfabet holder en medarbejder fra Udlændingestyrelsen en kort samtale med vedkommende, hvor han/hun kan forklare sit asylmotiv.

Udlændingestyrelsen foretager senere et interview af asylansøgeren, hvor der spørges mere detaljeret om flugten fra hjemlandet og årsagen til, at vedkommende frygter at vende tilbage.

Udlændingestyrelsen træffer herefter på baggrund af asylansøgningsskema og interviewet med asylansøgeren en afgørelse i sagen. De fleste sager afgøres efter *normalproceduren*, men der er i alt tre forskellige asylprocedurer.

Asylmotiv:

Når en udlænding har søgt asyl, bliver vedkommende kort tid efter afhørt af politiet. Afhøringen skal fastslå personens nationalitet og identitet, og der bliver taget fingeraftryk og foto af vedkommende.

Asylansøgeren bliver også afhørt om, hvordan han/hun er kommet til Danmark (rejserute), og hvorfor vedkommende søger asyl (asylmotiv).

Fingeraftrykkene bruges til at tjekke, om udlændingen har søgt asyl i andre EU-lande eller i Norge, Island og Schweiz. Hvis det er tilfældet, vil asylansøgeren i henhold til Dublin-forordningen, som udgangspunkt ikke få sin asylansøgning behandlet i Danmark, men blive sendt tilbage til det land, hvor han/hun allerede har søgt asyl. Der kan være undtagelser, hvis asylansøgeren alligevel får lov til at få asylansøgningen behandlet her i landet.

Hvis asylansøgeren ikke henvises til at få sin sag behandlet i et andet sikkert land, får vedkommende sin sag behandlet i Danmark. Næste led er, at asylansøgeren skal udfylde et asylansøgningsskema.

Asylprocedurer:

Når asylansøgeren har været til interview i Udlændingestyrelsen (US), træffer styrelsen en afgørelse i sagen. Det sker i de fleste tilfælde efter *normalproceduren*, men nogle sager afgøres efter enten *åbenbart grundløs-proceduren (ÅG)* eller *særligt hastende åbenbart grundløs-proceduren*.

Normalprocedure: Her træffer Udlændingestyrelsen efter en konkret og individuel vurdering af sagen en afgørelse. Her vurderes asylansøgerens oplysninger, herunder troværdigheden af oplysningerne, og de sammenholdes med baggrundsoplysningerne om landet og *Flygtningenævnets* praksis i lignende sager.

Hvis Udlændingestyrelsen giver afslag på asyl, bliver sagen automatisk sendt videre til Flygtningenævnet, der er anden og øverste instans i behandlingen af asylsager. Hvis Udlændingestyrelsen giver opholdstilladelse, bliver asylansøgeren placeret i en kommune og efter flytningen dertil begynder et

integrationsforløb med danskundervisning mv.

Åbenbart grundløs-proceduren (ÅG): ÅG-proceduren anvendes i sager, hvor det efter Udlændingestyrelsens opfattelse er helt klart, at asylansøgeren ikke kan få asyl. Disse sager sendes til Dansk Flygtningehjælp, der skal afgive en udtalelse i sagen. Hvis Dansk Flygtningehjælp er enig, får asylansøgeren et afslag - og dette afslag kan ikke indbringes for Flygtningenævnet. Hvis Dansk Flygtningehjælp er uenig, vil Udlændingestyrelsen normalt give afslag i sagen, men dette afslag bliver så sendt videre til Flygtningenævnet.

Særligt hastende åbenbart grundløs-procedure: Denne procedure anvendes, hvis asylansøgeren kommer fra et land, hvor det efter Udlændingestyrelsens oplysninger er usandsynligt, at asylansøgeren vil risikere at blive forfulgt. Her skal asylansøgeren ikke udfylde et asylansøgningsskema, og vedkommende kommer meget hurtigt til et interview hos Udlændingestyrelsen. Dansk Flygtningehjælp skal, ligesom i den almindelige ÅG-procedure, afgive en udtalelse i sagen. Hvis Dansk Flygtningehjælp er enig med Udlændingestyrelsen, giver Udlændingestyrelsen afslag. Det sker hurtigt, og det kan ikke indbringes for Flygtningenævnet.

Bruttoansøgerantallet:

"Bruttoansøgertallet omfatter samtlige personer, der indgiver ansøgning om asyl i Danmark inkl. de personer, der allerede har et andet opholdsgrundlag (fx familiesammenførte som i forvejen opholder sig i Danmark)" (Danmarks Statistik 2017).

Dublin-forordningen:

Dublin-forordningen er en aftale indgået af EU-landene, Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein, for at sikre at en person, der søger asyl, kun får behandlet sin sag i et land. Dette land skal være det land, hvor personen er registreret første gang. Hvis personen efterfølgende tager ophold i et andet EU-land, har dette land ret til at sende dem tilbage til det første modtagelsesland.

En indvandrer:

Dansk Flygtningehjælp skelner en indvandrer fra en flygtning på baggrund af begrundelsen for at forlade hjemlandet:

"En flygtning forlader sit land på grund af forfølgelse, mens en indvandrer rejser af egen vilje eller på grund af dårlige levevilkår i hjemlandet" (Dansk Flygtningehjælp 2017).

Danmarks Statistik benytter derimod betegnelsen i en bredere forstand, og definerer en indvandrer som en der er født i udlandet, og har forældre som heller ikke er født i Danmark (som danske statsborgere). Det vil sige at begrebet "indvandrer" i Danmarks Statistiks brug består af en bred gruppe bestående af både flygtninge, udvekslingsstuderende, udlændinge i arbejde mm.

En internt fordreven person:

De personer på flugt, som ikke krydser grænsen til et andet land, betegnes som internt fordrevne. De rettigheder som Flygtningekonventionen tildeler flygtninge, gælder altså ikke for internt fordrevne.

Flygtning:

En flygtning er en udlænding, hvis asylansøgning er imødekommet, og derved har fået opholdstilladelse.

Ikke alle mennesker på flugt betragtes som flygtninge, og en person først skal have godkendt sin asylansøgning, før denne anerkendes som flygtning. Det er, i en juridisk forstand, derfor selve opholdstilladelsen som giver en person flygtninge-status.

I FN's Flygtningekonvention fra 1951 defineres en flygtning og dennes rettigheder som en person, der "som følge af velbegrunnet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til eller - på grund af sådan frygt - ikke ønsker at søge dette lands beskyttelse" (Udenrigsministeriet 1955).

Fordi FN's Flygtningekonvention blev lavet som en reaktion på anden verdenskrig, er den i en moderne kontekst mangelfuld i forhold til de udfordringer man oplever i dag. Eksempelvis tager den ikke højde for de personer der er på flugt grundet andre årsager end de ovenstående, ligesom at den ikke beskytter de personer der er flugt indenfor deres hjemlands grænser (internt fordrevne personer). Derfor har de fleste lande en lovgivning der supplerer Flygtningekonventionen.

Flygtningenævnet:

Flygtningenævnet er anden - og øverste - instans i behandlingen af asylsager. Hvis en asylansøger får afslag i Udlændingestyrelsen - eller Dansk Flygtningehjælp nedlægger veto i en sag efter ÅG-proceduren - bliver sagen sendt videre til behandling i Flygtningenævnet.

Flygtningenævnet består af fem medlemmer. Det ledes af en dommer, der beskikkes efter indstilling fra Domstolsstyrelsen. De øvrige fire nævnsmedlemmer beskikkes efter indstilling fra henholdsvis Advokatrådet og udlændinge-, integrations- og boligministeren, udenrigsministeren og Dansk Flygtningehjælp.

Asylansøgere, der har fået afslag i Udlændingestyrelsen, får beskikket en advokat til at føre deres sag i Flygtningenævnet.

Hvis Flygtningenævnet giver opholdstilladelse, bliver asylansøgeren placeret i en kommune og efter flytningen dertil begynder et integrationsforløb med danskundervisning mv.

Hvis Flygtningenævnet giver afslag, fastsættes samtidig en frist for, hvornår asylansøgeren skal forlade Danmark. Afviste asylansøgere har dog mulighed for at søge humanitært ophold eller opholdstilladelse af særlige grunde.

Humanitært ophold:

En asylansøger, der har fået afslag på asyl, har mulighed for at søge Justitsministeriet om humanitært ophold (Udlændingelovens § 9 b). Asylansøgere bliver automatisk spurgt, om de vil søge humanitært opholdstilladelse, når deres sag åbnes i Danmark. Hvis de søger i løbet af de første 14 dage, får det opsættende virkning på udrejsen.

Kvoteflygtninge:

Hvert år modtager Danmark et antal flygtninge - som regel omkring 500 - der i en periode har opholdt sig i flygtningelejre i andre lande. Det sker efter aftale med FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR), der driver de pågældende lejre. Disse flygtninge, der har flygtningestatus, betegnes også som kvoteflygtninge.

Midlertidig beskyttelsesstatus:

Midlertidig beskyttelsesstatus efter Udlændingelovens § 7, stk. 3 er en nyere type af beskyttelse i dansk lovgivning. Den giver flygtningen en midlertidig beskyttelse under henvisning til, at flygtningens hjemland

på nuværende tidspunkt er præget af helt vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile, hvilket gør situationen i hjemlandet så alvorlig, at flygtningen er i risiko ved blot at være tilstede i landet. Hvis man mener, at man er individuelt og konkret forfulgt, kan man klage over statusvalg.

Migrant:

En migrant eller indvandrer er en person, som forlader sig eget land og bosætter sig i et nyt af egen fri vilje eller på grund af dårlige levevilkår i hjemlandet. Mange udvandrer for eksempel på grund af økonomiske, sociale eller sikkerhedsmæssige problemer, og de hører dermed ikke under FN's flygtningekonventions definition af en flygtning.

Opholdstilladelse:

Når en asylansøgers ansøgning imødekommes, får vedkommende status som flygtning og dermed også opholdstilladelse i Danmark.

Herefter er det den enkelte kommunes ansvar at hjælpe den nye borger med at blive integreret. Gennem et integrationsprogram hjælper kommunen dem med at lære det danske sprog og kulturen at kende samt med uddannelse, beskæftigelse og lignende.

Integrationsprogrammet er obligatorisk, varer højst tre år og skal gennemsnitligt være 37 timer om ugen.

Efter at have levet lovligt i Danmark i fem år, kan en flygtning søge om permanent opholdstilladelse i landet.

Dette kræver blandt andet en ren straffeattest, og at man har deltaget aktivt i et introduktionsprogrammet med undervisning i det danske sprog og samfundsforståelse.

Efter at have haft opholdstilladelse i Danmark i otte år, kan en flygtning søge om dansk statsborgerskab. Her skal man bestå blandt andet en danskprøve og en statsborgerskabsprøve.

Hvis en flygtning består prøven og får statsborgerskab, har han eller hun samme rettigheder som alle andre danskere.

Opholdstilladelse af ganske særlige grunde:

Asylansøgere, der har fået afslag på asyl, har mulighed for at søge om opholdstilladelse af *ganske særlige grunde*, herunder *hensynet til familiens enhed* (Udlændingelovens § 9 c).

Efter paragraffens stk. 2 kan der gives opholdstilladelse til afviste asylansøgere, der ikke har kunnet udsendes i mindst 18 måneder. Desuden er det et krav, at de skal have medvirket til udsendelsen i sammenhængende 18 måneder, og at en udsendelse for tiden må anses for udsigtsløs.

Efter paragraffens stk. 3 kan der gives opholdstilladelse til uledsagede mindreårige asylansøgere, hvis der er "særlige grunde til at antage, at udlændingen ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling" - og til afviste uledsagede mindreårige asylansøgere, hvis der er grund til at antage, at de "vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet".

Opholdstilladelse med flygtningestatus:

Udlændingeloven opererer med to betegnelser for udlændinge, der får asyl i Danmark - nemlig B- og K-status. Tidligere var der også F-status. Herudover blev der i februar vedtaget en midlertidig beskyttelsesstatus for asylansøgere fra lande med borgerkrigs-lignende tilstande.

K-status: Betegnelse for en udlænding, der får opholdstilladelse som anerkendt flygtning i henhold til FN's Flygtningekonvention (Udlændingelovens § 7, stk. 1). Derfor bruges også

betegnelsen *konventionsflygtninge*.

Ifølge Flygtningekonventionen kan en person anerkendes som flygtning, hvis vedkommende "som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig udenfor det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til - eller på grund af sådan frygt, ikke ønsker - at søge dette lands beskyttelse; eller som ikke har nogen statsborgerret, og på grund af sådanne begivenheder befinder sig udenfor det land, hvor han tidligere havde fast bopæl, og ikke er i stand til - eller på grund af sådan frygt ikke ønsker - at vende tilbage dertil."

B-status: Betegnelse for en udlænding, der får opholdstilladelse som flygtning i henhold til den beskyttelses-bestemmelse, der findes i udlændingelovens § 7, stk. 2. Ifølge den bestemmelse kan en udlænding få opholdstilladelse, "hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf." Bestemmelsen kom med i den udlændingelov, der trådte i kraft den 1. juli 2002, og den er en opstramning af den tidligere de facto-bestemmelse (*F-status*).

F-status: Betegnelse for en udlænding, der har fået opholdstilladelse som flygtning i henhold til den tidligere de facto-bestemmelse, der blev indført i udlændingeloven i 1983. Ifølge den bestemmelse kunne en udlænding få opholdstilladelse, "hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland." Bestemmelsen, der fandtes i udlændingelovens § 7, stk. 2, blev afskaffet med den ændring af udlændingeloven, der trådte i kraft den 1. juli 2002, hvor den blev erstattet af en ny og mindre rummelig beskyttelses-bestemmelse (*B-status*).

Registreringsantallet:

"Registrerede spontane asylansøgninger omfatter personer, som får realitetsbehandlet deres asylsag i Danmark" (Danmarks Statistik 2017).

Repatriering:

Hvis flygtninge, der har opholdstilladelse i Danmark, ønsker at vende hjem, fordi situationen i hjemlandet har ændret sig, kan de få støtte til deres hjemvenden via repatrieringsloven. Hos Dansk Flygtningehjælp kan man få yderligere vejledning om mulighederne for repatriering.

Kilder:

Dansk Flygtningehjælp 2017, "25 SPØRGSMÅL OG SVAR OM FLYGTNINGE, Dansk Flygtningehjælp", tilgængelig d. 11.07.2017 <<https://flygtning.dk/nyheder-og-fakta/25-sp%C3%B8rgsm%C3%A5l-og-svar-om-flygtninge>>

Danmarks Statistik 2017, "VAN5: ASYLANSØGERE EFTER STATSBOGERSKAB OG ASYLTYPE", tilgængelig d. 14.08.2017
<<http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?MainTable=VAN5KA&TabStrip=Info&PLanguage=0&FF=20>>

Udenrigsministeriet 1955, *Bekendtgørelse om Danmarks ratifikation af den i Geneve den 28. juli 1951 undertegnede konvention om flygtninges retsstilling. (* 1) (* 2) (* 3) (* 4) (Flygtningekonventionen), Retsinformationen*, tilgængelig d. 11.07.2017
<<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=711110>>